

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznauila (inzerati) se sprejemajo in velja trisporna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenikih ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Stev. 110.

V Ljubljani, v soboto 14. maja 1892.

Letnik XX.

Radikalna demonstracija.

I.

Naši čitatelji se še spominjajo, da je minolo leto pri neki priliki „Slovenski Narod“ priobčil članek, v katerem je nesramno napadal naše državne poslance, češ, da premalo govoré v budgetni debati. Takoj na to je „Narod“ objavil tudi nekaj naročenih telegramov, s katerimi so njegovi pristaši pritrjevali radikalni modrosti. A oni telegrami so imeli to napako, da razven jednega neso imeli podpisov in se torej ni vedelo, ali so odpošiljatelji v istini volilci in resni možje, ali le kake zgube. Hudomušni ljudje so celo trdili, da so večino onih telegramov skovali v „Narodni tiskarni“. Bodi kakor-koli, jasno je, da so naši radikali skušali izpodkopati tla državnozbornim poslancem. Poskus pa se jim je do cela ponesrečil, da so se sramovali sami sebe.

Jutri bodo priredili drugo komedijo v večjem slogu. „Slovensko društvo“ bode imelo shod, na katerem bode neizogibni g. Ivan Hribar radikalni gospódi razkladal grozen greh treh slovenskih poslancev, ker neso z Mladočehi glasovali za obtožbo ministra grofa Schönborna. Mladočeški pijonir je komaj čakal prilike, da se znese nad onimi slovenskimi poslanci, ki so zgubili vso milost pri „Narodu“. Da bi bilo več krika in vrišča, naročili so svojim somišljenikom po deželi, naj pismeno ali brzojavno pritrdijo — bedastoči, katero so si izmislili radikalni vodje. Ker imajo v prvi vrsti le volilci sami pravico svojim zastopnikom izrekati zaupnice ali nezaupnice, moral bode odbor „Slov. društva“ objaviti dotične izjave z imeni, da se bode vedelo, ali imajo kaj veljave ali nič.

Sicer pa na tem ni prav nič ležeče, kaj bode sklenil radikalni štab. Stvar ima v tem nekaj pomena, ker naši radikali naravnost povedo namen vse svoje politike.

Pri nas bi radi nekateri, da naši poslanci izstopijo iz Hohenwartovega kluba in se pridružijo Mladočehom. Izmislili so se, da grof Hohenwart ovira delovanje naših poslancev. Čudno, da so šele v zadnjem času prišli na to misel in da je neso iztaknili že pri zadnjih državnozbornih volitvah. Saj grof Hohenwart vendar ni novinec v parlamentarnem življenju. Ravno „Slov. Narod“ sam ga je hvalil ob zadnjih volitvah ter ga priporočal gorenjskim volilcem. Seveda tedaj je bilo „Narodu“ posebno na tem, da se po ovinkih naredi prostor v gorenjskih in notranjskih mestih jednemu njegovih veljakov. Mi pa ne preminjamo svojih političnih nazorov vsake kvatre, za to smo bili tedaj za grofa Hohenwarta in smo še danes prepričani, da je njegova politika našemu narodu v korist, gotovo pa v večjo korist, nego bi bila mladočeška, in če jo naši radikali še tako proslavljajo.

Na napovedanem shodu bode govoril g. Ivan Hribar, ki je v tesni zvezi z Mladočehi. Iz tega sklepamo, da se radikalna komedija vprizori tudi na željo Mladočehov, katere je gotovo bolelo, da so bili pri glasovanju za obtožbo ministrovo tako osamljeni in so jih celo moravski Čehi pustili na cedilu. In vendar se moravski Čehi v istem položaju, kakor mi Slovenci.

Mladočeški korak je bil torej nepremišljen že zaradi tega, ker so ga storili brez čeških veleposelnikov, ki imajo v najvišjih krogih velik vpliv. Gotovo bi bili našli primernejše sredstvo, da pokažejo pravosodnemu ministru svojo nevoljo. Tako pa so le to dosegli, da se bode morala vlada nehoté še bolj ozirati na nemško levico. Mladočeški listi seveda že ta korak proslavljajo kot sijajno moralno zmago, da si sami priznavajo, da je bila to le demonstracija, ali z drugo besedo — politična komedija, katero hočejo jutri v tesnejšem okviru vprizoriti naši diletantje na slovenskem odru.

Naj se sodi o ministrov odredbi tako ali tako, gotovo je, da je mladočeška obtožba umazan list v zgodovini avstrijskega ustavnega življenja, ker vzbuja le pomilovanje resno mislečih parlamentarcev, pri nemški levici pa posmeh. Ko je bila nemška levica v skrajni opoziciji, ni se poslužila tacega sredstva, ker je bila prepričana, da se le osmeši, če ostane v neznatni manjšini. In v svojem porazu bili so Mladočehi takoj v pričetku prepričani.

Sedaj bi bilo Mladočehom ustrezno, ko bi Jugoslovane mogli zvabiti v svoj krog in potem na volilnih shodih ponašali se s tem vspehom. Vprašamo pa, ali bi si mogli Mladočehi kaj pomoči z malim številom slovenskih poslancev? In drugo za nas Slovence vevajno vprašanje pa je, katero smo že gori mimogredé naglašali, ali bi bili mi kaj na boljšem? Oboje vprašanje moramo z vsem prepričanjem odločno zanikati. Dosegli bi le to, da bi se vlada morala popolnem okleniti nemške leve, s katero bi potem gotovo potegnili tudi Poljaki.

Na prvem javnem shodu „Slovenskega društva“ v Ljubljani je lansko leto meseca februarja govoril je dr. Tavčar naslednje besede: „Gotovo je, da od svojih zastopnikov nikakor ne smemo zahtevati, da naj bi brez odloga stopili v opozicijo proti vladi grofa Taaffeja. Ta vlada je za nas Slovence, posebno, kolikor nas živi na Kranjskem, ugodnejša, nego bi bila vsaka in tudi najmehkejša levičarska vlada. Res je, da smo se Slovenci, posebno mi na Kranjskem, utrdili in si pridobili različne pozicije, res pa je tudi, da nas vržejo lahko za dokaj let nazaj, če bi prišla do vodstva kruta nemška vlada. Slovenecem služi to le v korist, če bi se dal še dalje vzdrževati mehki in na no-

LISTEK

Čenstohova.

(Svetovnoznano božjepotno mesto na Poljskem.)

Ko čuje Poljak ime Bogorodice, čenstohovske Device Marije, radosti vzplamti mu srce pri tem spominu, bodisi da živi blizu Čenstohove, bodisi v pregnanstvu v daljni Sibiriji, ali pa kot izseljenec v kakem zamorskem kraju.

In kako bi ne bil ginjen, spominjajoč se te svete Device, katero Poljaki nazivljejo: „Regina regni Poloniae“ (kraljica Poljske). V duhu vidi pred seboj sveti kraj, kamor najrajši potuje vsak Poljak.

Toda Čenstohova ni bila samo Poljski božjepotno mesto, temveč sloveča po vsi srednji Evropi. Tja so se zatekali Poljaki, oddaljeni Šlezani, Nemci, Slovaki in Čehi v ogromnih trumah k Materi Božji. Stoprav v sedanjí dóbi, ko je prehod preko ruskih mej težavnejši, inozemski božjepotniki redkeje obiskujejo Čenstohovo, dasi je to mesto vedno sloveče in poznato po širnem svetu.

Potovanje na Rusko obtežuje to, da mora vsakdo imeti potni list, potrjen od ruskega konzula na Dunaju. Tako potrdilo dobé katoličani, neduhovniki, običajno proti mali pristojbini 85 kr. avstrijske veljave.

Čenstohova (Częstochowa) je mesto na ruskem Poljskem, broječe nad 15.600 stanovnikov; ondi je postaja varšavsko-dunajske železnice. Od méj naše Galicije je to mesto samo 11 milj oddaljeno.

Ko božjepotnik dospé v Čenstohovo, izstopi na postaji in gre poleg reke Varte po starem mestu k mostu, prekorači most ter se bliža prekrasnemu drevoredu „Jasna Gora“. Odtod ga pozdravlja veličajni in prelepi hram čenstohovske Matere Božje; in božjepotnik ves strmi pri pogledu na ta sveti kraj in cerkev, katera je tako lepa, skoro bi rekel, na najlepšem kraju vsega sveta postavljena.

V jednom oziru je dobro, da so oči božjepotnikove uprte v cerkev, ko bi se ozrl krog sebe, videl bi, da je med samimi židi, katerih je mnogo v Čenstohovi; videl bi dalje pod „Jasno Goro“ na jedni strani orožniško stanišče, na drugi strani vojašnice.

Za vse to se ne zmeni božjepotnik, a tudi malo dalje ga ne preseneti pred cerkvijo veličasten spomenik carja Aleksandra „Osvoboditelja“; da tik spomenika stoji vojaška straža, da na božjepotnika iz gorenjih zidov zevajo vojaški topovi, tega on ne obéduje na prvem potovanju.

Nadejal bi se seveda na tem mestu kake sohe Matere Božje, toda že je dospel na goro in ondi ugleda soho Bogorodice, nekoliko dalje radostno pozdravlja sv. Janez Nepomuški prihajajočega čestilca

Gospe svete; sredi mnogih prosjakov dospé končno do prvih vrat. Nad vratmi vidi, da so bila zgrajena leta 1723 od kneza Jurija Ljubomirskega; na steni je nekoliko kopij obraza čenstohovske Matere Božje. Božjepotnik gre še skozi dvojna vrata, in že je v prostorni romarski cerkvi.

Pride le-sém v nedeljo, vidi tu prenapolnjeno cerkev pobožnega ljudstva; kakor v glavni ladiji, istotako v postranskih kapelah, n. pr. v jablonovski kapeli, kjer je obraz gvadalupeške ali kodenjske Matere Božje, molijo skupine Poljakov v narodni pestri noši, pevajoč psalme, pesmi, ali moleč litanije.

Iz velike ladije se pride skozi postranski levi vhod v zakristijo in na hodnik, kjer v pravem smislu cele množice oblegajo spovednike, odtod korakamo v kapelico čudesnega obraza nebeške kraljice.

Že smo na mestu, posvečenem premnogimi čudeži, na mestu, kjer Mati božja deli toliko milostij! Čudesni obraz je baš odkrit, pred njim daruje duhovnik sveto mašo: zremo v obraz in milostljivo obliče Bogorodice z Jezuščkom navdaje nas z zaupanjem, vabi k molitvi. Že hočemo tiho pomoliti, ko ugledamo pred seboj ležati božjepotnika nepremično na tleh; to nas navdaje z začudenjem; poleg nas bliža se druga pobožna oseba na golih kolenih po kamenenih pločah k altarju; klečé dospe za altar in istotako zopet k durim kapelice; ondi zopet imajo nekateri možje med vso sv. mašo razpete roke, a vsi izražajo neobičajnim načinom veliko

beno stran odločni sedanji vladni zistem."

Ce je bil torej celó g. dr. Tavčar še lapako leto tega prapričanja, katero smo i mi pri vsaki priliki izražali, potem smo v resnici radovalni, kako bode jutri g. Hribar temeljeval svoj predlog. Ali morda misli radikalna gospóda, da bode z Mladočehi odločilne kroge s takimi sredstvi ugnala v kozji rog ter spravila na sedež ministerskega predsednika kacega dr. Vašaty-a? Gotovo bi prišla za grofom Taaffejem le nemška levica do popolne veljave in uresničile bi se besede, katere je govoril omenjeni vodja naprednjaške stranke. Torej zopet nova doslednost v nedoslednosti.

Ugovarjali nam bodo, da se od lanskega leta vlada nagnila k nemško-liberalni levici, da sedi grof Kuenburg med ministri itd. Na to moremo odgovoriti, da je ta nejasni položaj in rastoči vpliv nemške levice zakrivila edino le mladočehška politika, ki hoče delati opozicijo za vsako ceno. Ali je torej politično modro in previdno, da bi naši poslanci v državnem zboru podpirali moče, kateri z vso silo na iztežaj odpirajo vrata nemško-liberalni vladi?

Slovanska vzajemnost in husitizem.

Slovani so po številu mogočno pleme v Evropi, zakaj niso v isti meri tudi po svojem vplivu? Zato, ker so razcepljeni po veri, jeziku, pisavi in državah. Tudi Nemci živé pod mnogoterimi vladarji, vendar to ne ovira njih vpliva in ne moti čuta skupnosti. Slovane pa tlači najhujše razkol v veri in pisavi, ki sta pa v medsebojni notranji zvezi. Ko bi bili Slovani ostali zvesti veri sv. Cirila in Metoda, imeli bi danes eno vero, eno pisavo in mogoče tudi eno državo. Razkol verski je ločil najprej Ruse, Bolgare in Srbe, ki so se odpovedali Rimu, od Čehov, Poljakov, Slovakov, Hrvatov in Slovencev, ki so ostali zvesti katoliški veri. Ta razkol je prvo in najhujše zlo na telesu slovanstva in kdor ga pospešuje, je največji sovražnik Slovanov.

Zapadna veja Slovanov je bila še vedno tako močna, da bi bila združena zmagovala vse nasprotnike. Razvijala se je zlasti lepo češka država, ki je segala pod kraljem Otokarjem od morja do morja in dosegla vrhunec svoje sreče in mogočnosti, ko so češki kralji vladali tudi nemškemu cesarstvu.

Danes se bi bil Berolin del češke države, da ni prišel nesrečni Hus in z njim husitizem. Po husitskih bojih je izgubila češka država polovico svoje posesti in ves odločilen vpliv v svetu evropskih narodov. Husitizem je bil tudi kriv, da Čehi niso pomagali niti Srbom, niti Hrvatom in Slovincem v bojih proti Turkom, ampak so jih prepustili žalostni usodi in so v bratskem boju razdirali moč češke države.

Preskočimo žalostne čase 30letne vojske in poglejmo odnose naših dni. Vselej, kadar se je jel gibati husitizem, je napravil razkol med Slovani in močno škodoval njihovim koristim.

Najnovejša prikazen husitizma so Mladočehi. Ne tajimo, da so tudi poštení katoliški močje med njimi, ali duh, ki prešinja dr. Gregra in druge vodje, je pravi husitski duh, kar se pokaže iz njihovih govorov pri raznih priložnostih.

Da vstopa Mladočehov v državni zbor so skupno v eni večini delovali Čehi, Poljaki in Jugoslovani; ko pa so vstopili Mladočehi, so razbili to večino in druge vetvariti ne morejo, ker Poljaki so naravnost odbili njihove ponudbe in Jugoslovani niso mogli po svojih načelih družiti se z Mladočehi.

Cesar niso dosegli s svojim moralnim vplivom, poskusili so Mladočehi z močnejšimi sredstvi. Posrečilo se jim je najprej pridobiti dva isterska poslance, prof. Spinčiča in dr. Laginja, da sta pristopila njihovemu klubu. To pa jim še ni bilo zadosti, hoteli so napraviti veliko demonstracijo proti ministru Schönbornu, ali obnesla se jim je prav slabo, niti Poljakov, niti Slovencev niso mogli potegniti za seboj, celó Staročehi jih niso podpirali pri tem vprašanju. Zato se hočejo znesti nad vsemi, katerim si upajo priti do živega.

Na Slovenskem je prevzel ta nalog glavni zastopnik banke „Slavije“, gosp. Ivan Hribar. Na jutrnjem shodu „Slovenskega društva“ hoče priporočati „indignacijo“, nezaupnico in kdo vé, kaj še vse zoper one tri slovenske državne poslance, ki so glasovali zoper Mladočeha v Schönbornovi zadevi. Namen je očividni: Ostrašiti boječe poslance in poriniti jih k Mladočehom, neustrašenim pa toliko časa nagajati, da se naveličajo in puste poslanstvo. Gosp. Hribar pa se bode trudil z vsemi močmi, da bi bili na novo taki izvoljeni, katerih ne bode še-le treba siliti, da preidejo v tabor Mladočehov.

Ali je to častno za Slovence, da bi morali plesati po piščalki g. Ivana Hribarja in banke „Slavije“, naj si odgovoré slovenski rodoljubi sami; da ni koristno, izprevidi vsakdo, ker Schönbornova odredba je jedina pot, da pridemo do toliko zaželenega zedinjenja vseh Slovencev, da se namreč okrajni upravnim potom razdelé po narodnostih in in zedinijo v eno administrativno celoto. To je tudi program vseh narodnih poslancev dne 2. oktobra 1890, katerega so podpisali tudi gg. Spinčič, dr. Laginja in Ivan Hribar, zato je toliko manj umevno, kako morejo svojim slovenskim tovarišem zaradi tega sitnosti in težave delati.

Mogoče, da doseže to g. Ivan Hribar, da razdeli še bolj narodne državne poslance, ali pospešil gotovo ne bode slovanske vzajemnosti in koristij slovenskega naroda, prinesel bode le nov dokaz, da husitizem rodi vselej razkol med Slovani in jih tira v pogin.

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. maja.

Notranje dozele.

Štajersko. „N. Fr. Pr.“ je iznašla, da je štajerski deželni zbor prestopil svoj delokrog, ko je sklepalo o tem, da bi se omejile ženitve nemaničev.

Po mnenju tega lista spada ta stvar pred državni zbor, kateri ima jedino sklepati e zakonih, ki se tičejo ženitev. Sicer pa omenjeni list o tem piše še več neslanostij. Mej drugim bere hude levite štajerskim liberalcem, ki so se izneverili liberalnim načelom. Štajerski liberalci že sedaj hodijo radi svoja pota. Mislimo, da bodo sedaj še manj veselja imeli, pokoriti se židovsko-liberalnemu vodstvu, ko jih glavno židovsko glasilo tako napada. Mi seveda moremo le veseliti biti, če se liberalci začnejo prepričati mej seboj. Dunajski liberalni židinja je pa pri tem dala državnemu zboru spridčevalo, da njegova konservativna večina bolje varuje ustavo, nego liberalne večine nekaterih deželnih zborov; to si hočemo zapomniti.

Češka. „Narodni Listy“ in „Hlas Naroda“ priobčila sta govor državnega poslanca Sokola, ki se pa ne vjema s stenografskim zapisnikom. Dotični poslanec je izročil poročevalcema listov koncept svojega govora. V državnem zboru je pa bil menda pozabil govoriti nekatere odstavke. V teh odstavkih je pa državno pravdnštvo našlo prestopke rušenja javnega reda in miru in tožilo zatorej uradnika imenovanih listov zaradi zanemarjenja dolžnostij. Okrajno sodišče je omenjena uradnika obsodilo, da morata plačati prvi 60, drugi pa 10 gld. globe. Urednikom bode treba biti pozornim, da se izognejo podobnim neprilikam, neprijetnim potem in kaznim. — Občina v Horazdovicah na Češkem je sklenila, da država ne bode več pobirala davkov. Posnemati jo hočejo še druge občine. Mladočehski list omenja, da je upravno sodišče nekoč razsodilo, da občine neso za državo dolžne pobirati davkov. Mi ne tajimo, da so taki sklepi malo neprijetni za vlado, ali prisilili je pa s tem ne bodo, da bi izvršila češka država no pravo. Osnovale se bodo v dotičnih krajih državne davkarije, pa bode vse v kraju. — Veliko gibanje je pa na Češkem proti naredbi pravosodnega ministra grofa Schönborna. Nad 40 občin je že sklenilo protest proti naredbi. Vlada se pa najbrž na te ugovore ne bode dosti ozirala, ker večinoma neso iz onih krajev, katerih se tiče omenjena ministerska naredba. Na Dunaju vedo, da so ti protesti le posledica silnih agitacij. Ko bi se naredba preklicala, jeli bi prihajati vsled nasprotnih agitacij protesti od nemške strani.

Hrvatska. Deželni zbor hrvatski se je večeraj slovesno zaključil s kraljevim reskriptom. Predvčeraj je že predsednik bil naznanil zbornici zaključenje deželnega zbora. Barčič in tovariši so takoj potem predlagali, da naj se povodom novih volitev tudi hrvatski zastopniki iz Reke pokličejo v deželni zbor. Vrbanič pa, da naj se gleda, da se bodo volitve vršile svobodno. Predsednik je pa oba predloga zavrnil, češ, da je zasedanje itak končano. Temu je pa odločno ugovarjal Vrbanič, ker le kralj ima pravico, zasedanje zaključiti, ne pa predsednik. Seveda se na ta ugovor ni oziralo. Predsednik itak nema navade, ozirati se na opozicijo.

Vnanje države.

Francija in Vatikan. Papež je članom katoliškega kongresa, ki zboruje sedaj v Parizu, priporočil, da se podvržejo navodilom njegovih poslednjih okrožnic. Nekateri se namreč ne morejo prav sprijazniti z mislijo, da bi priznali republikansko vladovino.

Bolgarija in Turčija. Povedali smo že, da je v nekaterih točkah podpiral angleški veleposlanik bolgarsko noto v Carigradu. Danes nam je

(Dalje v prilogi.)

pobožnost. In zakaj je Mati božja temu kraju izprosila toliko milostij? Gotovo radi tega, ker so bile te molitve goreče, polne zaupanja in pobožnosti!

Glavni altar je prenapolnjen z nakitjem; izgotovljen je umetelski in ves pokrit s srebrom, toda neprecenljiv je zbok obraza, ki je na njem. Obraz „Boga-Rodzicy Mariji“ predstavlja Mater božjo z otročičem, slikan je na cipresinem lesu. Grški cesar Nicefor podaril je leta 803 ta obraz Karolu Velikemu, kateri ga je zopet odstopil ruskemu knezu Leonu. Knez Leon je zeló častil ta obraz in ga shranil v Belskem gradu na Rdečem Ruskem. Ondu kaj našel ga je leta 1382. Vladislav, knez Opólski, kateri je jedno sobo takoj dal preustrojiti v kapelico in je tu pred starodavnim obrazom opravljal svoje molitve.

Ko so Tatarji oblegali Belski grad, bil je obraz od tatarske pušice malo poškodovan, kar se še sedaj pozna. Tatarji so kmalu opustili obleganje, in Vladislav je prenesel sveti obraz na „Jasno Goro“ blizu Čenstohove.

Ta kraj je bil označen knezu posebnim načinom v sanjah. V starih kronikah je zapisano, da je škof sv. Vojteh zapustil škofovsko stolico praško ter potujoč na Prusko, da bi ondi oznanjal Kristovo vero, blizu Čenstohove videl čenstohovsko goro in jo imenoval „Jasno Goro“. Postala je jasna, pozната in sloveča ona gora, ko je na-njo dal prenesti leta 1383, dné 9. avgusta Vladislav ta sveti obraz.

V početku je bil obraz v cerkvi „Marijinega Vnebovzetja“; a kmalu je knez sam pozval iz nekega ogerskega samostana mnihe in pod njih nadzorstvom bila je takoj zgrajena nova cerkev s samostanom.

A prihruli so leta 1430 sem Husiti, poplenivši Češko, Moravo in Silezijo, odnesli so vsa nakitja in dragocenosti cerkve in samostana, umorili neko-liko mnihov, a zajedno ugrabili sveti obraz s poverilno listino o izvornosti obraza. Toda daleč niso prišli z obrazom: na mestu, oddaljenem kake četrt ure, kjer zdaj stoji cerkevica sv. Barbare, ondi se niti z mesta ganiti niso mogli; izmed vojakov nekdo jame preklinjati in telebi obraz ob tla, da se razbije na tri kose. Drugi vojak, to opazivši, priskoči in jame po obrazu sekati s svojim mečem; ko v tretje zavihti meč, pade na zemljo in umre; prvi je pa oslepel in je istotako umrl na poti v Silezijo. Prestrašeni Husiti popusté obraz in odrinejo z botim plenom v svojo domovino.

Sveti obraz so na to umili, v Krakovem iznova zložili in popravili ter v slavnostnem sprevodu zopet prenesli na Jasno Goro.

Od te dobe je procvital samostan, a često so ga obiskali poljski kralji, časteč tu zajedno s poljskim ljudstvom Mater Marijo. Cerkev in samostan obdali so pa z močnim zidom, ker je bilo to silno treba, kajti švedski kralj Karol Gustav pridrl je leta 1655 z veliko vojsko, da si osvoji Poljsko.

V samostanu je bilo 160 najetih vojn timer in 70 mnihov, njim na čelu opat Kordecki, ko 9. listopada Vejhard grof Wrzeszczowicz, nekdanji župan v Vjelički, sedaj v službi švedskega kralja, prilo-masti na čelu treh tisoč Švedov pod Jasno Goro, da si osvoji samostan. V kratkem se mu pridruži še drugi vodja švedske vojske, Miller, in z njim deželni grof Hessy in Vaclav Sadovsky.

Opat Kordecki je vedel dobro, da bode sovražnik nameraval z naskokom vzeti čenstohovsko sveto Goro. Vse svoje zaupanje stavi v Mater božjo, in navduševaje brate svoje in vojn timer, mirno pričakuje sovražnega navala. Do Nebohoda oblegali so združeni sovražniki Jasno Goro, mnogo naskokov so obleženci odbili, in sovražnik je končno moral odriniti brez vspeha proti Krakovu.

Kralj Ivan Kazimir je pozneje še bolj utrdil Jasno Goro. Ivan III. Sobjeski je cerkvi podaril mnogo dragocenosti od dunajskega plena.

Leta 1690. prizadel je velik požar cerkvi in samostanu mnogo škode. V kratkem bila sta cerkev in samostan iznova zgrajena, krasneje nego pred požarom.

Leta 1704 in 1705 so Jasno Goro zopet oblegali Švedi za njih kralja Karola VII. Na to je prosilo mnogo škofov, naj se dovoli slavno koronanje obraza čenstohovske Matere božje.

V prisotnosti mnogih škofov, opatov in dostojanstvenikov in nebrojne množice pobožnega ljudstva

10. uri v Zagorju za Savo. Vspored: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Zapisnik zadnjega zborovanja in društvene zadeve. 3. Komeusky, (govor). 4. L. Lavtarjev „računski stroj“. (O tem predmetu bode iz prijaznosti predaval gosp. dr. Tomaž Romih s Krškega.) 5. Siba v šoli (gosp. Karol Matasjec). 6. Volitev odposlancev k zborovanju „Zaveze“. 7. Nasveti. Radi važnosti 4. točke in ker naše društvo s tem zborovanjem slavi slavnega pedagoga Komenskega, podpisani odbor vabi vse učiteljsstvo in tudi druge šolske prijatelje tega okraja k prav obilni udeležbi v odboru.

(Na Brezje) šla bode tudi letos, kakor sicer vsako leto, velika procesija na takozvani črpetek dne 27. t. m. popoldne iz dobropoljske okolice in Velikih Lašč. Od ljubljanske južne postaje do Otoč in nazaj priredi udeležencem poseben vlak za znižane cene tukajšnja potovalna pisarna J. Pavlin, kjer se bodo dobivali vozni listki III. razreda po 80 kr., II. razreda 1 gld. 60 kr. tje in nazaj in se dajo vsa pojasnila.

(Zavarovanje poljskih pridelkov proti elementarni poškodbi, zlasti proti toči) vsprejemlje domača zavarovalnica „Avstrijski Phoenix“ na Dunaju pod jako ugodnimi pogoji. Zavarovalnina plača se lahko v jeseni po žetvi. Ker se je kmetovalcu razven raznih neprilic bati tudi poškodbe po toči, označena družba pa zavarovancem vestno in točno izplača zavarovano svoto, se priporoča, da bi vsak kmetovalec pravočasno izognil se elementarnim posledicam. Cenjene čitatelje opozarjamo na dotični insert.

(Zasuta delavca) v rovu za cementno tovarno na Zidanem Mostu, Antona Brezovška in Mart. Verbovška so izkopali stoprav 7. t. m. iz podsutja, svede oba mrtva. Oba sta bila pristojna v Loko, oženjena ter marljiva delavca.

Slavnemu uredništvu „Slovenca“

Ljubljani.

Št. 98. „Slovenca“ z dne 30. m. m. je ponatisknila med „dnevnimi novicami“ neko notico iz 18. št. „Nove Soče“, katera je pisala, da je magistrat ljubljanski poslal uradno pismo nekemu slovenskemu županstvu v goriški okolici, da je pismo bilo nemško in zavitek tiskan v nemščini, zadaj pa da je stal pečat z nemškim nadpisom.

Preiskava je pokazala, da utegne meriti „Nove Soče“ poročilo na mestnega magistrata poslatega, katera je šla na županstvo občine Sent Peter pri Gorici. V tem slučaju pa je bila stvar ta. Magistrat je imenovanemu županstvu vrnil brez vsacega dopisa nemški „Zustellschein“, s katerim je županstvo v Št. Petru poslalo semkaj nemšk dopis na neko privatno osebo. Na nemškem tem dopisu se nahaja tudi uradni pečat z legendo: „Bürgermeisteramt Št. Peter“.

Magistrat bi bil toraj postopal tudi pravilno, če bi bil županstvu v Št. Petru res odpisal nemški, ker rešuje po obstoječih določilih na podstavi jednaskopravnosti slovenske uloge slovenski, nemške pa nemški. Le dosledno je bilo, da se je vrnil prejeti nemški „Zustellschein“ v zavitku z nemškim nadpisom.

Pečata na pismu ni bilo nobenega, pač pa pisemska marka in sicer z nemškim besedilom. Dvojezičnih pečatov magistrat ljubljanski nima, niti taci pisemskih mark, nego rabijo mu za slovenske poslatve slovenske, za nemške poslatve nemške pisemske marke.

Blagovoli te popravek objaviti v smislu § 19. tisk. zak. v prihodnji številki Svojega cenjenega lista. Popravek jednake vsebine je magistrat poslal uredništvu „Nove Soče“ v Gorici.

V Ljubljani 12. maja 1892.

Župan:
Grasselli.

Telegrami.

Dunaj, 14. maja. V državnem zboru je poslanec dr. Ferjančič stavil nujni predlog, da se preiščejo škode vsled povodnji pri Planini, Cirknici in Ložu ter dovoli državna podpora. Predlog je bil izročen budgetnemu odseku. Predlog Spinčičev, da bi se o odgovoru ministerskega predsednika na interpelacijo zaradi isterskih razmer pričela debata, je bil odklonjen. — Finančni minister je predložil načrte o vravnavi valute ter naglašal potrebo reforme. Dokler je bil pri-

manjkljaj, ni se moglo rešiti to vprašanje. Zlata krona bode denarna enota. V zlatu se bodo kovali denarji po 20 in 10 kron. Začasno še ostane sedanji srebrni denar. Novega srebrnega denarja se bode izkovalo za 140 milijonov, drobiža iz nikla za 42 milijonov, iz bron za 18.2 mil.

Pečuh, 13. maja. Včeraj popoldne se je v okolici utrjal oblak. Voda je udrila v neko premogovo jamo, v kateri je bilo veliko delavcev; 21 delavcev jo utonilo. Poginili so tudi trije konji. Še danes stoji voda 70 metrov visoko v jami.

Osek, 13. maja. Roparja Simića so zasledili orožniki in ustrelili, ker je streljal nanje in jednega ranil.

Svilene grenadine črne in pisane vseh barev 95 kr. do gld. 9.25 meter (do 200 vrst) razpošilja po naročilu poštne in colnine prosto **svilarnica G. HENNEBERG** (c. in kr. dvorni založnik) Zürich. Vzorec s povratno pošto. Pisma 10 kr. porto. 127 3 (7)

Listnica vredništva:

G. T. T. v Ljubljani: Dotične številke državnih dolgov, kakor ste jih čitali v našem listu, se istinite. V nemškem cesarstvu pride skoraj 100 gld. manj dolga na posamezno osebo, kakor v Avstriji. Ali je to le skupni državni dolg v Nemčiji, ki znaša 1251½ milijona mark; k temu pa morate prišteti še dolg posameznih držav v nemškem cesarstvu, ki znaša 7484.7 milijona mark. Ves državni dolg v Avstriji je znašal minolo leto 11.021.8 milijona mark.

Umrli so:

12. maja. Viljemina Ravnaeher, zasebnica, 69 let, sv. Petra cesta 22, ostarelost.

Tujci.

12. maja.

Pri **Maliču**: Lilli pl. Lilienbach; pl. Ritterfeld; Twardowski, višji finančni svetnik; Freiburger, Gessler, Schimmerl, Bernold, Ritschel, Fisolier, trgovci; Kadisch, Lemberger, Rosenberg, potovalci, z Dunaja. — Huber, stotnik, iz Trsta. — Kette, inženir, z Vrhnike. — Wogrinz, tesarski mojster, iz Brežic. — Löwy, trgovec, iz Humbolaca. — Suhaneč, trgovec iz Berolina. — Skrabec, trgovec, iz Maribora.

Pri **Stonu**: Marek in Vyletal, inženirja; Hanslich, Herz, Schmidt, Gollis, trgovci; Friederik in Strassacker, z Dunaja. — Gossweiler; Ziffer, zasebnik, iz Trsta. — Giorgie, trgovec, iz Pulja. — Deutsch, trgovec, iz Grada. — Hohn, trgovec, iz Plana. — Grundner iz Kranja. — Hohman iz Radovljice. — pl. Gerliczy, poročnik, iz Belovara. — Bučar z rodbino iz Kostanjevice. — Sadnek iz Senožeč. — Kotnik, zasebnik, s hčerjo, z Vrhnike.

Pri **Južnem kolodvoru**: Messinger, posestnik, z rodbino, iz Pliberka. — Waller, zasebnik, iz Urfahra. — Jartof iz Bribira.

Pri **avstrijskem caru**: Pollak iz Ljubljane. — Fiuri iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Slanje	Veter	Vreme	Motrine na 24 ur v met
	opazovanja	zrakosmera v mm	toplotnoma po Celsiusu		
7. u. jut.	736.5	13.0	sl. jzap.	oblačno	0.60
13. 2. u. pop.	736.4	16.4	sl. jvzh.	"	dež
9. u. zveč.	736.8	13.2	"	"	

Srednja temperatura 14.2°, za 0.6° nad normalom

Izdelovatelja najraznovrstnejših in raznobarvenih 239 15-3

peči iz glinaste snovi
kahljic za štedilna ognjišča
Uran in Večaj,
v Igriški ulici šte. 8 v Ljubljani
(v hiši gdc. Seunikove)

priporočata prečast, duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo bogato zalogo. Povabita tudi one, ki se zanimajo, na ogled svoje delavnice in zalogo res izvrstnega, trpežnega v njihovo stroko vstevajočega se blaga.

Cene so jako nizke, ker se zadovoljiva z malim dobičkom.

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije in zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(12) 34 **zobozdravnik** (3)
pri Hradskega mostu I. nadstr.

Primerna darila za Binkošti

priporoča uljudno

Fran Čuden,

urar,

preje **J. GEBÄ,**

v Ljubljani, Slonove ulice št. 11,

ter vabi uljudno preč. duhovščino in sl. občinstvo na ogled svoje **velike izborne zaloge** najraznovrstnejših

žepnih ur, zlatih, srebrnih in nikelnatih, stenskih ur z nihalom, ur s stojalom in ur budilno (Weckeruhren), ur z godbo in godbenih valčkov v ličnih politiranih omaricah, raznovrstnih verižic, prstanov in uhanov.

Cene žepnim uram so naslednje:

Najfinejše nikelnate ure	od gld. 3.80 do	6 —
" srebrne ure s ključem	" 7.50	10 —
" srebrne remontir-ure	" 7.50	12 —
iste z dvojnimi oklepom	" 9 —	18 —
zlate ure za dame	" 16 —	35 —
zlate ure za gospode	" 24 —	130 —

Garantiram povsem za poštenost pri meni kupljenega blaga; za zanesljivost mehanizma pa poldrugo leto jamčim. — Cenjeni naročniki se mogó prepričati, da moje blago ni zamenjati z dunajskim tovarniškim blagom, vzlic temu, da prodajem dobro blago za res nizko ceno.

Popravila izvršujem točno in zanesljivo ter jamčim za dobro izvršbo — Vnanjim naročnikom postrežem po želji z obratno pošto. 17-2 205-38-5

Elegantne solnčnike
navadne vrste
nejše iz zanesblaga v največipo čudovito dobro poznata

Trpežno izdelane dežnike
in najelegantlivo dobrega izberi priporočanizkeje ceni tvrdka

L. Mikusch

15 Mestni trg v Ljubljani Mestni trg 15.

Naročila na **kostumne solnčnike, popravila in preoblačenja solnčnikov in dežnikov**, izvršujejo se najvestneje in poceni. — Po pošti došla naročila sprejemajo in izvršujejo se točno proti povzetju.

Razprodajalcem so natančno razvrščeni ceniki franko na razpolago.

dostaviti, da sta tudi italijanski in avstro-ogerski veleposlanik pri turški vladi priporočala, da naj ustreže bolgarskim željam v dveh točkah. Zahteva naj, da Rusija izroči brata Tufekčijeva in izlira bolgarske emigrante iz evropske Turčije. Poslednji želi je Turčija deloma ustregla, prvi pa ne. Seveda v Carigradu se tudi ne marajo zameriti Rusiji. Nekoliko se pa Turčija tudi manj ozira na ta prigo-varjanja, ker je v Italiji prišlo do ministerske krize. Da pa vso stvar odlašajo, to je pa že tudi stara orijentska navada.

Bolgarija. Splošni nemški „šulterain“ ima svoje podružnice že v Srebi (Sofiji), Ruščuku, Varni in Plovdivu. Namen tem podružnicam je mej drugim pospeševanje priseljavanja Nemcev v Bolgarijo, potem pa skrbeti njim za nemške šole. Tukaj torej ne gre v prvi vrsti za šole Nemcem, ki so že v deželi, temveč za osnovo nemških naselbin v slo-vanski deželi. Dobro je, da ima Bolgarija zakon, po katerem ni lahko snovati nemških šol v deželi.

Rusija in Bolgarija. Bombe, katere so našli v Ruščuku, sta izdelala Armenca Nazarian Karakin in Hadesia v Tifisu, Armenca Čilingirijan in Makar Vermijan sta jih pa potujoč pod tujima imenoma pripeljala v Bolgarijo. Bolgarska vladna „Svoboda“ piše, da je to hvaležnost Rusije za usluge, katere jej je naredila Turčija.

Italija. Ministerska kriza še ni končana, vendar je že baje gotovo, da bode admiral Brin minister vnanjih stvari. Malo čudno je, da je baš admiral izbran za to mesto. Vidi se torej, kako težko gre s sestavo nove vlade. Brin je privrženec trodržavne zveze in baš zaradi tega je kralj hotel, da postane minister. Novo ministerstvo bode po tem takem nadaljevalo vnanjo politiko prejšnje vlade.

Belgija. Te dni je policija zasledila in zaprla neko tajno anarhistično tiskarno. Konfiskovala je mnogo anarhističnih spisov. Zaprti anarhisti so že marsikaj izpovedali. Na podlagi teh izpovedeb je policija že dobila velike množine razstrelil, katera so imeli anarhisti.

Brazilijska. Predvčeraj se je sešel kongres. Otvoril se je z nagovorom predsednika republike. V tem nagovoru se konstatuje, da je Brazilijsa v dobrih odnošajih z vsemi državami.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. maja.

(Imeniten gost.) Danes popoldne pripeljal se je na svojem kanoničnem obiskovanju v Ljubljano apostolski vikar e. kr. armade, vojaški škof mil. g. dr. Koloman Belopotocky ter se je nastanil kot gost pri prevzvišenem gospodu knezoškofu. Jutri zjutraj ob osmi uri služil bode v garnizijski cerkvi pri sv. Petru tiho sv. mašo.

(Umrli) je dne 12. t. m. v Mariboru ob 9. uri zvečer v 85. letu svoje starosti preč. gospod Jurij Matjašič, infilirani stolni prošt, zlatomašnik, kn. šk. kozistorijalni svetovalec itd. Pogreb je bil danes popoldne ob 4. uri. Naj v miru počiva!

(Iz državnega zbora) smo dobili obširnejše poročilo zastran v ojaške bolnišnice v Ljubljani. Ker pa je bil list dostavljen še-le ob 3. uri popoldne, bilo nam je nemogoče v današnji številki priobčiti zanimivo poročilo.

vršila se je dne 8. septembra leta 1717. dovoljeno koronanje. V cerkvi je bilo istega leta od 5. do 16. septembra obhajanih 148.300 vernikov!

Za časa Napoleonovih vojsk je videla Jasna Gora zdaj prusko vojsko, na to zopet francosko, in končno postal je Aleksander I, ruski car, poljski kralj in gospodar Jasne Gore.

* * *

Vsi ti glavni dogodjaji so naslikani na mnogih obrazih na samostanskih hodnikih. V zakladnici čenstohovske cerkve so jako dragoceni darovi; tako je tu n. pr. ornat, v kojega je kraljica Hedviga lastnoročno vsila 1400 biserov; zlata monštranca v podobi vinskega grozda, odičena s 2366 dragimi kameni in 213 biseri; posamične jagode so namešene z rubini.

Službo božjo doslej opravljajo Pavlanski mnihi, vendar je njih število omejeno od vlade.

Glavni praznik je v dan sv. imena Device Marije; romarski sprevodi dohajajo ssem jako mnogo-brojno maja meseca. Radostno in vzneseno je gledati, kako pobožni ljud pod milim nebom pred cerkvijo prenočuje in neprestano moli ali popeva.

Morda je baš to romarsko mesto nekoliko uzrok, da Poljaki vzlic tolikerim težavam in krivicam, koje morajo prenašati od Rusov zaradi vere, ostanejo neupogneni in vztrajni ter se drže vere svojih pradedov.

A. S.

(Prepoved.) C. kr. deželna vlada je prepovedala obravnavo o resoluciji, katero je hotel gospod I. Hribar na jutrnjem shodu „Slovenskega društva“ predlagati zaradi glasovanja nekaterih slovenskih poslancev povodom mladočeske obtožbe pravosodnega ministra. Prepoved se ntemeljuje s tem, ker bi se s tako resolucijo „implicite“ obsojala naredba pravosodnega ministra v njegovem uradnem delokrogu, o kateri more razsojati le pristojno sodišče, in bi se pravosodnemu ministru očitalo, da je prekršil zakon z namenom ali pa iz zanikarnosti. Tukajšnji uradni list, kateremu smo povzeli to vest, še dostavlja: „Seveda, to je prava pot: Najprvo vlado obtoževati, v istem hipu pa jo prositi milosti za ljubljansko mesto!“ — Opozarjamo, da je bil naš članek na prvem mestu že stavljen, predno smo doznali to prepoved.

(Številke govoré.) Kakor smo že poročali, je v zadnji seji občinskega sveta ljubljanskega odbornik g. Ivan Hribar stavil nasvet, naj občinski svet izreče zaradi neresničnih trditve bivšega člana g. dr. Gregoriča svojo indignacijo in naj se ta izjava zabeleži v zapisnik seje. Da čitatelji razvidijo, kako neosnovana je indignacija gosp. I. Hribarja in njegovih tovarišev, navedemo dotični odstavek iz govora g. dr. Gregoriča, ki se glasi: „Leta 1889, mislim, se je postavila svota 35 000 gld. kot prvi donesek za zgradbo novega mostu v proračun. Da se primanjkljaj pokrije, naložila se je 6% doklada“. G. Hribar trdi, da se je naložila 6% naklada le zaradi tega, ker se je leta 1884 v deželnem zboru kranjskem odtegnila Ljubljani samostalna uprava šolstva, ne pa za mesarski most. Ta trditev je deloma neresnična, ker ta doklada se je sklenila v mestnem zboru šele dne 12. februarja 1889. Dotični predlog se je glasil: „Za pokritje, oziroma poravnanje dosedanjih tekočih in prihodnjih izvanrednih primanjkljajev se dovoli od 1. januarja t. l. naprej pobiranje 6% občinske doklade na celo predpisano svoto vseh neposrednih davkov z vsemi državnimi prikladami vred“. Med onimi izrednimi potrebščinami pa je najvišja svota ravno prvi obrok za mesarski most v znesku 35.000 gld. V proračunu torej je bilo za most 35.000 gld., a še danes stoji stari leseni mesarski most, akoravno je g. Hraske tedaj toplo zagovarjal zgradbo novega mostu. Sicer pa je hotel g. dr. Gregorič le grajati običaj, da se stavijo gotove svote v mestni proračun, porabijo pa v druge namene ali nameravane zgradbe opusté, končno pa ponaša pred javnostjo, koliko se je prihranilo. Taka samohvala je sicer zelo po ceni, ali je popolnem neutemeljena. Da pa nihče ni drugače tolmačil besed gospoda dr. Gregoriča, dokazuje že to, ker se z nobene strani ni ugovarjalo s stvarnimi razlogi in je še le čez nekaj tednov g. Hribar zasledil las v jajcu. Gledé novega šolskega poslopja je trdil g. Hribar, da se je stavilo v proračun 90.000 gld., izdalo pa okroglih 74.000 goldinarjev, torej prihranilo pri šolski stavbi še 16.000 gld. Od g. Hribarja, ki velja kot veščak v finančnih stvaréh, se nismo nadejali takega sklepa. Za novo šolo se je stavilo v proračun 1897. leta 50.000 gld., 1888 leta 60.000 gld. in 1889. leta 30.000 gld., skupaj torej 140.000 gld. Po računu g. Hribarja bi se bilo torej prihranilo ne le 16.000 gld., temveč celih 66.000 gld. Vprašamo pa, ali je tak račun pravilen, ali se more tu govoriti o kakem prihranku? Kajti za podlago se mora vzeti proračun stavbenega urada, ki ga je sestavil po enotnih cenah. In na tej podlagi je g. župan dne 15. maja leta 1888 poročal o načrtih in troškovnem proračunu za novo mestno šolo, ter rekel, da so troški proračunjeni na 75.000 gld. Sedaj pa primerjajte s tem proračunom faktične izdatke. Leta 1888 se je izdalo 39.240 gld. 18 kr., 1889. leta 35.145 gld. 84 kr., 1890. leta 7296 gld. 87 kr., skupaj torej 81.682 gld. 89 kr. Ta pravi proračun in od finančnega odseka izkazane izdatke za novo šolo je imel g. dr. Gregorič pred očmi, ko je z vso pravico trdil, da je nova šola okoli 10.000 gld. stala več, kakor je bilo proračunjeno, kajti posamezni podjetniki so pri svojih ponudbah gotovo tudi odjenjali. Ali ni torej g. dr. Gregorič trdil popolne resnice, in je li opravičeno in taktno, da se brez dokazov in s samimi zofizmi odličenemu meščanu in v vsakem oziru spoštovanju vrednemu možu predbaciva laž? Mimogredé še omenimo, da se kolavdacija nove šole še do danes ni zvršila. Zmernejšim

treznjšim gg. občinskim svetovalecem pa svetujemo z ozirom na narodno čast, naj v enakih slučajih izročé zagovorništvo mestne uprave možu, ki ne bode poleg sebe še osmešil svojih tovarišev.

(Sijajno so pozebli), kakor se nam poroča, mestni očetje celovški pri najvišjem državnem sodišču, pri katerem so se bili pritžili zoper odlok koroške deželne vlade, da morajo sprejemati slovenske vloge. Vsa njih pravoslovska modrost, s katero je znani „kronjurist“ celovškega mestnega zastopa hotel spraviti s sveta § 19. osn. postav, jih je pustila na cedilu, in dobili so jo pošteno po nosu, ker je bil njihov priziv tudi v formalnem oziru čisto nepravilno sestavljen. Seveda, koroški „liberalni“ listi to najnovejšo sijajno blamažo celovških mogotcev po svoji navadi pokrivajo z zastorom pozabljenosti in jo le čisto na kratko omenjajo. A mi celovškim mestnim očetom nad tem porazom od srea čestitamo.

(Premeščen) je č. g. A. Antončič, kapelan in beneficijant v Gorjah, na Dovje.

(Občni zbor „Pisateljskega podpornega društva“) bode dne 18. t. m. ob 7. uri zvečer v prostorih ljubljanske čitalnice po tem vspredu: 1. Poročilo tajnikovo. 2. Poročilo blagajnikovo. 3. Volitev odbora. 4. Nasveti. — Ako bi občni zbor ob 7. uri ne bil sklepčen, vršilo se bode zborovanje istega dne ob 8. uri zvečer ne gledé na število navzočih društvenikov.

Odbor „Pis. podpor. društva.“

(S Pivke) se nam piše: Neugodno deževno vreme nagaja nam že vso spomlad. Delo na polju je zelo zaostalo; še krompirja ni mogoče ljudem spraviti v zemljo. Vsled neprestanih nalivov je tudi Pivka zelo narasla ter provzročuje veliko škodo na poplavljenih njivah in travnikih. Ljudem primanjkuje krme za živino. Poprej so speljali seno v Trst, sedaj nimajo kaj krmiti; seno je pa tudi tako zelo poskočilo v ceni, da si ga ljudje ne morejo kupiti. Vse strada; ljudje in živina. Sadno drevje je v začetku kazalo še precej dobro, sedaj vsled neugodnega vremena vse zaostaja v cvetju in rasti. — Dne 12. t. m. so se v Pivki utopila dva konja posestnika Jakoba Čeliharja iz St. Petra, ki je vozil gnoj na njivo; že itak revež postavljen je sedaj na beraško palico. Koliko časa se bo še odkladala regulacija Pivke? Videant consules!!

(„Konservativno obrtno društvo“) v Ljubljani vabi k VII. rednemu shodu, ki bode v ponedeljek, dne 16. maja 1892 ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih hiše „Katol. rokodelskih pomočnikov“, Poljske ulice št. 10. Vspored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Različnosti. K polnoštevilnej udeležbi vabi uljudno odbor.

(Slovensko delavsko pevsko društvo („Slavec“)) priredi v nedeljo, dne 22. t. m., veliko vrtno veselico na Koslerjevem vrtu v korist „Narodnemu domu“. Pri veselici sodelujejo iz prijaznosti gg. Meden, Pucihar in Stamecar, ter sl. vojaška godba domačega pešpolka baron Kuhn. Začetek veselice ob 4. uri popoldne. Vstopnina 20 kr. za osebo, za otroke 10 kr.; cenjeni udje so vstopnine prosti. Preplačila se hvaležno vsprejemajo. — Vspored petju: 1. Fr. Gerbič: „Slovanski brod“, moški zbor. 2. Gj. Eisenhut: „Bura“, moški zbor s samospévom za bas. 3. „Četverospév“, pojó gg.: Meden, Stamecar, Pucihar in Ferdo. 4. M. Čech: „Svatbeni obed“, šaljiva polka za moški zbor. 5. Dr. B. Ipavic: „Na Preširnovem domu“, moški zbor s spremljevanjem orkestra, na novo orkestroval skladatelj sam. Samospév pojeta gg. Meden in Pucihar. 6. B. Tajs: „Poziv na lov“, moški zbor s spremljevanjem lovskih rogov. Godbeni vspered dobival se bode pri blagajnici. Mej pevskim vsperedom: Godba, kegljanje, tehtanje in prosta zabava. Kegljanje za dobitke se prične v nedeljo, dne 15. maja, ob 9. uri zjutraj pri Koslerju in traja do 22. maja zvečer 9. ure. Ob nedeljah kegljalo se bode od 9. ure zjutraj, ob delavnikih od 5. ure popoldne nadalje. Dobitki so: 1. dobitok 2 cekina, 2. dobitok 5 gld., 3. dobitok 4 gld., 4. dobitok 3 gld., 5. dobitok 2 gld., 6. dobitok za največ serij 3 gld., 7. šaljivi dobitok za največkrat vseh devet. Vsi dobitki so lepo okrašeni. Serija treh lučajev velja 10 kr. Ob neugodnem vremenu bode veselica na praznik, v četrtek, dne 26. maja.

(Vabilo.) Učiteljsko društvo „za litijski šolski okraj“ ima svoje zborovanje v spomin 300letnice J. A. Komenskega dne 19. maja dopoldne ob

Sargove glycerinske specialitete.

Od kar jih je izumil in uvel F. A. Sarg, rabijo jih Nje velečastva cesarica in drugi člani Najvišje cesarske hiše in mnoge tuje knežje rodbine. Priporočajo je prof. baron Liebig, prof. pl. Hebra, pl. Zeissl, dvorni svetnik pl. Scherzer itd. itd., dvorna zdravnik za zobe Thomas na Dunaju, Meister v Gothi itd.

Glycerinovo milo v papirji, kapicah, blanjicah in škatljicah. — Medno glycerinsko milo v lepenki. — Te-koče glycerinsko milo v flakonih. — Toiletno karbolno glycerinsko milo. — Eucalyptus glycerinsko milo. — Glycolastol (sredstvo za pospeševanje rasti las). — Chininsko-glycerinska pomada. — Glycerinska crème. — Toiletni glycerin itd. itd. (1420) 8

KALODONT, zdravstvenooblastveno pre-

skušena zobna crème.

F. A. Sarg-a sin & comp.,
c. in kr. dvorni zalagatelj na Dunaju.

Dobiva se v vseh lekarnah in parfumerijah.

J. N. Potočnik, krojaški mojster,

na Kongresnem trgu v Ljubljani (v nunskem poslopji),
se priporoča osobito prečast. duhovščini v natančno izdelovanje

**duhovniških sukenj, burnusov,
talarjev itd.,**

slavnemu občinstvu pa v obila naročila za izdelovanje

najraznovrstnejših oblek

po najnovejšem kroju prirejenih iz finega ali bolj priproste-
ga trpežnega blaga. Moji izdelki so zanesljivo dobro in solidno
narejeni, cene dokaj nizke, postrežba uljudna. 208 6—6

Vsakovrstne

sedežne in otročje vozove

najsolidneje in najokusneje izdelane,

katerim je cena na debelo po gld. 5, gld. 6, gld. 7,
gld. 7.50, gld. 8, gld. 9, gld. 10, in do gld. 20,

priporoča 248 1

kočevska domača industrija

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Vnanja naročila se takoj izvrše.

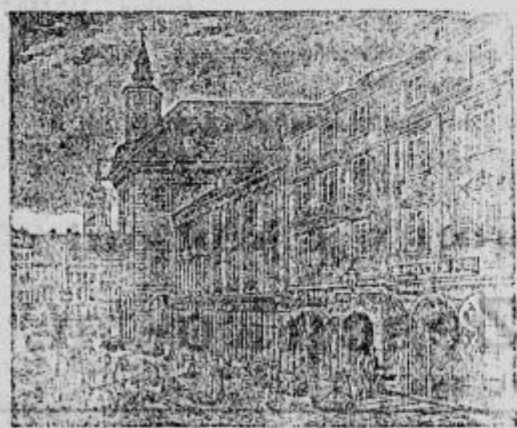
Na Toplicah na Dolenjskem

bode dné 15. maja odprto mineralno
kopališče. Voda 30° R. gorka. Po no-
vem vodovodu se je vpeljala dobra pitna voda
v kopališče ter se rabi tudi za pršno kopel
(douche). Pošta prihaja dvakrat na dan iz
Rudolfovega ter donaša pošiljatve iz Ljubljane,
Litije in Krškega. Za dobro kuhinjo, dobro
dolenjsko vino in točno postrežbo je letos
posebno oskrbljeno.

Kulovic,

kopatiški zdravnik.

243 3—3

Za bolne in zdrave

je najboljša hranilno sredstvo, silno potrebno
za zdravje, priznana od zdravnikov kot „izvrstno“ in
od mnogih bolnikov s pričali najtopleje priporočena

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

z dobrim okusom iz lepo dišavo.

Zavitek s 1/4 kg. velja 30 kr. — Jako ceno
pridejo zavitki 4 kg.

Dobiva se po poštni adresi pri Ubaldu pl.
Trnkóczy-ju, lekarnarju v Ljubljani; na Dunaju
imajo zalogo lekarnarji: Viktor pl. Trnkóczy, V. okraj,
Hundsturmstrasse 113; dr. Oton pl. Trnkóczy,
III. okraj, Radetzkyplatz 17, Julij pl. Trnkóczy,
VIII. okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradcu (Štajersko)
Vendelin pl. Trnkóczy, lekarnar; nadalje v vseh
lekarnah, prodajalnicah dišav, kupolih itd.

(1391) Prekupci imajo obilen rabat. (17)

Priporočam naslednje novosti, ki so ravno izšle, ter
prosim naročiti:

Zbirka narodnih pripovedek za mladino, I. in II.
zvezek, à 20 kr., s pošto 3 kr. več.

Mlinarjev Janez, slovenski junak ali vplemenitba Tohar-
janov, spisal F. Kočevar. Cena 40 kr., po pošti 43 kr.

Šmida spisi X. zvezek: Ludovik mladi izseljenec.
Cena 20 kr., po pošti 23 kr.

Bódenek: Solnce in senca, povest Cena 15 kr., po
pošti 18 kr.

Sienkiewicz: Z ognjem in mečem, historični roman.
Cena 30 kr., po pošti 33 kr.

Vonomir-Križan: Svitoslav, povest za slovensko mla-
dino. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Nakupil sem zadnje izdave Ivana Jenka „Pesmi“ ter jih
namesto po 1 gld. prodajam le po 60 kr., s pošto 63 kr.

Za birmovanje

priporočam veliko zalogo slovenskih in nemških

molitvenikov

z lepim tiskom, čedno in elegantno vezanih po najnižji ceni.
Kdor jih več naroči, dobi primeren popust.

J. Giontini,

244 3—2

trgovina s knjigami in papirjem v Ljubljani.

Ivan Kregar,

pasar
in
izdelovatelj
cerkvenega
orodja

LJUBLJANA,
Poljanska
cesta 3,

(zraven gostilne
»pri zvezdi«),

opozarja in toplo priporoča prečastiti duhovščini in
slav. cerkvenim predstojništvom svojo novourejeno

pasarsko delalnico,

v kateri izdeluje v najraznovrstnejših oblikah in slogih
cerkveno orodje, kot: monštrance, ciborije, kelihe,
tabernakelje, svečnike, léstence itd. iz najtrše in naj-
zanesljivejše kovine, lično in cenó po poslatih uzorcih
ali lastnem načrtu. — Staro orodje popravlja in pre-
navlja, posrebuje in pošiljuje v ognji tudi strelovođne
esti po najnižji ceni. — Izvršeno blago pošlje dobro
spravljeno in poštne prosto. 1592 (52—20)

Ces. kralj. privil.

zavarovalna družba

**„Avstr. Phönix“
na Dunaju.**

Vplačane delnice in druga jamstva družbe znašajo skupaj čez

4,500.000 goldinarjev avstr. velj.

Družba zavaruje

proti škodi po toči

na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem.

Pogoji so dokaj ugodni in uvedene najnižje stalne premije, ne
da bi bilo treba pozneje kaj doplačati; ako bi zavarovanec ne mogel
zavarovalnine takoj plačati, počaka se celó do žetve. — Škode
se hitro in pošteno cenijo in precej izplačajo.

Kdor bi želel zastopstvo prevzeti, obrne naj se na glavno za-
stopstvo v Gradcu, katero daje radovoljno vsakršna pojasnila v zavarovalnih zadevah ali pa na

glavno zastopstvo v Ljubljani

(zastopnik Josip Perhanc)

Šelenburgove ulice šte. 3.

247 4—1

Lastno izdelovanje!

Marija Podkrajšek,

Ljubljana, Spitalske ulice 9,

priporoča prečast. duhovščini in slav.
občinstvu svojo bogato izbero

šopkov in vencev

za razne cerkvene potrebščine, n. pr.
pri Šmarnicah, o sv. Rešnjem Te-
lesu, pri novih mašah, za bandera
itd., v vseh velikostih, najpriprostejše
in najfinejše vrste.

**Vence za neveste
in birmanke.**

P. n. trgovcem priporočam svojo
veliko zalogo na debelo ter zago-
tavljam najnižjo ceno s primernim
popustom.

227 6—4

Lastno izdelovanje!

Svoji k svojim!

Najnižje cene!

V letu 1838. v Trstu osnovana
c. kr. privileg
zavarovalna družba
RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ,
katere
generalnega zastopa pisarne
na Dunaju
v družbini hiši, mesto, Weihburggasse št. 4,
in katero v vseh deželnih glavnih mestih in znamenitejših krajih
avstro-ogerske države
zastopajo generalni, glavni in okrajni zastopi,
zavaruje po najnižjih cenah proti
požaru, poškodbam pri prevažanju in po toči, dalje člo-
veško življenje v raznih kombinacijah in proti zgubam pri
najemnini vsled požara ali razpoka. (12-12)
Glavni zastopnik v Ljubljani: IVAN PERDAN.

Št. 7251. 246 2-2
Razglas.
Občinski svet ljubljanski je dovolil 300 gld. v ta namen, da mestni
magistrat pošlje primerno število
ubožnih škrofuloznih otrok v morske
kopeli v Gradeži.
Magi-trat to oznanja s pristavkom, da je prošnje za občinske podpore
v omenjeno srho izročati mu
do 28. maja letos
in v njih posebno navajati, ali bode bolnega otroka spremljal kdo domačih
sam do Gorice, ali ga bode treba tja poslati z ujetim spremstvom.
Ozirati se bodi magistratu pri podelitvi podpor v prvi vrsti na otroke
kateri imajo v Ljubljani domovinsko pravico.
Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
12. dan maja 1891.

Razprodaja
V prodajalnici
Andr. Druškoviča
v Ljubljani,
Mestni trg št. 9/10
dobiva se po najnižji ceni
najboljša modrobela poste-
klenjena ploščevinasta
kuhinjska posoda
Tu dobiva se tudi vsakršno hišno
in kuhinjsko orodje po najnižji ceni.
S tem ponuja se p. n. gospodinjstvom
prečast. duhovščini, gostilničarjem, pred-
stojništvom bolnišnic itd. najboljše pri-
lika svojo hišno in kuhinjsko orodje po
ceni spopolniti ali pa si novo omisliti.
Cele kuhinjske oprave za neveste
od gld. 15.— do gld. 200.—
Vnanja naročila izvrše se takoj.
Pozor!
Gospo-
dinje
Pozor!
Najnižja cena!
Najnižja cena!

Zobni zdravnik iz Berolina
univ. med.
DR. R. JACOBI
Stari trg št. 4, I. nadstropje, v Ljubljani.
ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne; ob
nedeljah od 9. do 11. ure dopoldne. 38 24-19
Za uboge ob petkih od 9. do 10. ure dopoldne.
P. n.
Usojam si naznaniti, da sem po 19letnem službovanji kot tehniški vodja in
stavbinski mojster čestite kranjske stavbinske družbe odstopil od te službe in
ustanovil lastni svoj
stavbinski obrt
v svoji hiši na Marije Terezije cesti št. 10
in tu z dnem 1. maja otvoril svojo pisarno.
Oprt na mnogostranske izkušnje in svojo lastno delavno moč pri skromnih
zahtevah gledé zasluzka, moči mi je tekrovati najuspešneje z vsako konkurenco,
ter se priporočam v prevzetje
novih gradenj, v pre- in prizidovanje,
dalje za vsakršna popraviljanja, prenovljenja in skladnja dela, isto-
tako za vsakršna tesarska in krovka dela ter v izvrševanje načrtov,
proračunov in v dobavo gradiva za zidanje, zagotavljamč najsolidnejšo
in najvestnejšo izvršitev.
Najodličnejšim spoštovanjem
234 6-4
Viljem Treo,
stavbinski mojster in arhitekt.

Tirolska slikarija
na steklo 54 12-5
in
katedralna steklarnica
Neuhauserja, dr. Jele in drugov
v Inomostu, na Dunaju in
v Novem Jorku.
Ravnatelj podružnice
Karol Gold,
Dunaj, IV., Magdalenen-
strasse 29.

„THE GRESHAM“
zavarovalno društvo za življenje v Londonu.
Podružnica za Avstrijo: Podružnica za Ogersko:
Dunaj, Giselastrasse 1, Pešta, Franz-Josefplatz
v hiši društva. št. 5 in 6, v hiši društva.
Društvena aktiva dne 30. junija 1891 frankov 117.550.797
Letni dohodki premij in obresti dne 30. junija 1891 20.725.259
Izplačitve za zavarovalne in rentne pogodbe, za zakupnine itd. v
dobi društvenega obstanika (1848) 249.311.449
V zadnji dvanaestmesečni poslovalni dobi vložilo se je pri društvu za
novih ponudb, vsled česar iznaša v dobi društvenega obstanika 61.372.000
skupni znesek vloženih ponudb 1.728.184.555
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za
predloge daje brezplačno
glavni zastop v Ljubljani
98 (12-4) pri
Gvidu Zeschko-tu,
Tržaška cesta, št. 3 b.

Dunajska borza.		
Dne 13. maja.		
Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 50 kr.	
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 10 "	
Zlata renta 4%, davka prosta	112 " 95 "	
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 95 "	
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	989 " "	
Kred tne akcije, 160 gld.	318 " 75 "	
London, 10 funtov strl.	119 " 75 "	
Napoleonondor (20 fr.)	9 " 50 1/2 "	
Cesarski cekini	5 " 64 "	
Nemških mark 100	58 " 62 1/2 "	
Dne 12. maja.		
Ogerska zlata renta 4%	109 gld. 80 kr.	
Ogerska papirna renta 5%	100 " 70 "	
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 " 50 "	
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	141 " "	
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	184 " 40 "	
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "	
Zastavna pisma	100 " 50 "	
Kreditne srečke, 100 gld.	187 " 50 "	
St. Genois sre-ke, 40 gld.	62 " "	
Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.	
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 25 "	
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 " "	
Salmove srečke, 40 gld.	63 " "	
Windischgraezove srečke, 20 gld.	— " "	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149 " "	
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2870	— " "	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	86 " 40 "	
Papirni rubelj	1 " 25 1/2 "	
Latških lir 100	45 " "	

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10. Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize. Razna naročila izvrše se najtočneje.	Za nalaganje glavnic priporočamo: 4% gallške propinacijske zadolžnice. 4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komer- cijonalne banke. 4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo. Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podruž- nice njene.	Promese za žrebanje dne 14. maja! Ogerske srečke, cele gld 4 in 50 kr. polovične " 2 1/4 kolek. Glavni dobiček 120.000 gld. av. velj. Ogerske hipotečne srečke à gld. 1, in 50 kr. kolek. Glavni dobiček 50.000 gld. av. velj.
---	---	---